

[Kjærbøl.]

sig af, må man med stor bekymring se fremtiden i møde.

Dertil kommer, at ministeren anlægger en nationaløkonomisk helhedsbetragtning på byggeriet, hvorved boligbyggeriet pengepolitisk og med hensyn til investering glider ind i den store pulje uden at få den prioritet, som socialpolitisk tilkommer dette byggeri. Ministerens førnævnte påvisning af, at der samtidig med nedgangen i boligbyggeriet var fuld beskæftigelse for murerne, viser jo tydeligt, at boligbyggeriet nærmest er et appendiks til den samlede virksomhed indenfor bygge-, ombygnings- og reparationsområdet, og så må det løvrigt afventes bedre tider, til der bliver lysning i de økonomiske forhold.

En sådan vurdering er uholdbar. Jeg erkender som sagt de store vanskeligheder, der ligger for, men jeg tillader mig at sige til den højtærede indenrigs- og boligminister: det er ikke nok at betragte boligproblemet udfra et nationaløkonomisk synspunkt. Boligproblemet er i øjeblikket og mange år ud i fremtiden Danmarks største sociale problem. En ensidig hensyntagen til kreditstramning og økonomiske vanskeligheder må vige for en konstruktiv boligpolitik, selvom der skal bringes ofre fra samfundets side. Vi kunne også økonomisk klare $\frac{1}{4}$ mill. flygtninge, og hvis vi havde haft dem i dag, var vi blevet tvunget til at udrede de dermed forbundne omkostninger. Vi kan ikke byde vore medborgere, der mangler bolig eller må tage til takke med saneringsmodne lejligheder, tilsvarende forhold som flygtninge, men til gengæld skal vi ikke sørge for deres underhold, således som vi skulle for flygtningene.

Jeg nærer ikke nogen stærk tro til fremtiden under den højtærede ministers virksomhed på boligbyggeriets område. Som bekendt er troen en bestandighed i det, der håbes, en fast overbevisning om det, der ikke ses, men jeg vil alligevel trods alt håbe på et stærkt og dristigt initiativ fra ministeren, først og fremmest af hensyn til de mange, der enten mangler bolig eller bor under uforsvarlige forhold, men også af hensyn til den vurdering, som eftertiden vil anlægge på ministeren i hans egenskab af boligminister.

Qvist Hansen: Der er i de sidste 10—15 år sket en gennemgribende forandring i den behandling, vore sindssyge medborgere får på hospitalerne. Der er sket meget store forandringer og forandringer til det bedre.

Der er bl. a. sket den store, betydnings-

fulde forandring, at bare for en halv snes år siden drejede det sig kun om at skaffe så mange sengepladser som muligt og få alle disse syge mennesker bragt til sengs — der kunne de så blive liggende medens det i dag drejer sig om at få patienterne op og få dem beskæftiget, at have stuer, de kan være i, og lokaler, de kan færdes i.

Årsagen til, at jeg gerne vil have lov at sige et par ord om disse forhold, er de angreb, der i den senere tid er blevet rettet mod hele statens sindssygevæsen og administrationen heraf. Som medlem af tilsynsrådet gennem flere år har jeg haft anledning til at komme flere gange på alle de eksisterende sindssygehospitaller og dertil hørende plejehjem. Jeg skal ærlig og redelig give en stor del af den kritik, der er blevet rettet mod disse sindssygehospitaller, ret, men samtidig vil jeg dog påpege, at en hel del af den skyder ganske betydeligt over målet, således når man ensidigt retter kritikken mod direktoratet for statens sindssygehospitaller.

Hvordan skal et menneske, som er sat i spidsen for den historie, enten han hedder det ene eller det andet, gennemføre de forbedringer, han gerne vil, og som lægerne anser for påkrævet, når man ikke samtidig stiller de nødvendige midler til hans rådighed? Jeg ved igennem tilsynsrådet, at det nuværende direktorat for sindssygevæsenet og den endnu fungerende direktør for statens sindssygevæsen har gjort alt, hvad der er muligt med de midler, der var stillet til rådighed, har gjort alt, hvad de har kunnet for at gennemføre så mange og så gode forbedringer som vel muligt. Men enhver vil kunne forstå vanskelighederne, når man kun har begrænsede midler og kun har begrænsede bygninger og samtidig igennem det åremål, jeg her har nævnt, er gået over til en så stor forandring som fra sengeliggende patienter til nu at have et stort flertal som oppegående patienter, der skal beskæftiges eller i hvert fald have dagligstuer og lokaler, hvor de kan opholde sig.

For ganske nylig har overlæge i sundhedsstyrelsen, dr. med. Clemmesen, holdt et foredrag; det var den 30. oktober i nationalmuseets foredragssal. Han kom der med meget stærke angreb på statens sindssygevæsen i almindelighed og på direktøren og direktoratet i særdeleshed. Jeg beder om formandens tilladelse til at citere en del af de udtalelser, som ifølge „Berlingske Tidende“s referat er kommet på dette møde. Der står:

„Direktoratet har placeret sig på et skyhøjt tårn af ophøjet utilnærmelighed, sagde taleren. Det har været sig selv nok. Hvor må det være en taknemlig opgave